

SISÄLLYSLUETTELO

Nuorisovaltuusto esityslista 17.09.2025

Esityslistan kansilehti	1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen	3
3 TUTORESI tukea, toimintaa & resilenssiä esiselvityksen esittely	4
4 Mikroliikenneluvan lupaehtojen esittely nuorisovaltuustolle	5
5 Ajankohtaiset asiat	6
6 Kaupunginvaltuuston esityslistan läpikäynti ja nuorisovaltuuston edustajan valitseminen valtuuston kokoukseen	7
7 Nuorisovaltuuston edustajien raportit kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokouksista	8
8 Nuorisovaltuuston edustajien raportit lautakuntien kokouksista	9
9 Nuorisovaltuuston edustajien kuulumiset muista toimielimistä ja työryhmistä	10
10 Vantaan nuorisovaltuuston lausunto Vantaan kaupungin budjettineuvotteluista	11
- Vantaan nuorisovaltuuston lausunto kaupungin budjettineuvotteluista	12
11 Nuorisovaltuuston aloite väittely-, MUN- ja kansalaistaitoihin keskittyvien kerhojen vahvistamisesta Vantaan peruskouluissa	16
- Aloite: Väittely-, MUN- ja kansalaistaitoihin keskittyvien kerhojen vahvistaminen Vantaan peruskouluissa	17
12 Nuorisovaltuuston aloite koulujen ruokahävikin vähentämistä ja lajittelun parantamisesta pilottihankkeena	19
- Aloite: Koulujen ruokahävikin vähentäminen ja lajittelun parantaminen pilottihankkeena	20
13 Nuorisovaltuuston aloite koskien maksuttomia kuukautissuojia ja perustason hygieniatuotteita peruskouluihin pilottihankkeena	22
- Aloite: Maksuttomat kuukautissuojat ja perustason hygieniatuotteet peruskouluihin pilottihankkeena	23
14 Tiedoksi merkittävät asiat	25
- Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen poistetaan kasin aamut perusopetuksesta	26
- Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen Vantaan Sanomien ilmaisesta tilauksesta	31
15 Muut esille tulevat asiat ja kokouksen päättäminen	35

Nuorisovaltuuston kokous

Aika Keskiviikko 17.9.2025 klo 17:30

Paikka **Vantaan kaupungintalo, hallituksen huone, Asematie 7, 01300 Vantaa**

Kutsutut

Jäsenet		Jäsenet	
Ahonen Elias		Lehtovirta Elmeri	
Akaydin Aisha		Multas Aune	
Amoah Vida		Ngandu Julia	
Azizi Walid		Obeng Amoako Esther	
Berg Samuel		Pannu Pravjot	
Dahlqvist Hertta		Parvinen Lili	
Hakkarainen Miiko		Pellikka Lassi	
Hossaini Sahar		Pennanen Juho	
Hu Yang		Phull Aadit	
Immonen Minja		Pyrrö Annika	
Islam Tasnim		Rasku Joel	
Joki Vincent		Salo Tivon	
Laaksonen Eetu		Singh Tejwant	
Lamghari Hiba		Suomi Nicklas	
Laukkanen Brandon		Tienvieri Aleks	
Muut osallistujat			
Rusanen Iina, liikenneinsinööri			
Santamäki Heta, osallisuussuunnittelija, pöytäkirjanpitäjä			
Tiihonen Arto, erityisasiantuntija, Laurea-ammattikorkeakoulu			
Lasten ja nuorten valtuutetut:			
Arlin Tiina			
Demiri Funda			
Holmberg Hanna			
Mäkipernaa Aki			
Silventoinen Emil			
Snellman Karita			
Tuomainen Anni Juulia			
Vacker Marjo			

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimitus kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Valitaan kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa.

3

TUTORESI tukea, toimintaa & resilenssiä esiselvityksen esittely

VD/8393/00.02.03.00/2024

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Päätetään

- a) kuulla TUTORESI tukea, toimintaa & resilenssiä esiselvityksen esittely
- b) tuoda esiin nuorisovaltuuston näkemykset.

Lisätiedot:

Arto Tiihonen

(arto.tiihonen[a]laurea.fi)

4

Mikroliikenneluvan lupaehtojen esittely nuorisovaltuustolle

VD/8393/00.02.03.00/2024

Vantaalla otetaan viimeistään vuodenvaihteessa käyttöön muun muassa yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen vuokraustoimintaa säätelevä mikroliikennelupa. Mikroliikenneluvan taustalla on kesällä voimaan tullut mikroliikkumista koskeva lainsäädäntö. Lupa- ja liitettävien lupaehtojen suunnittelu on käynnissä, ja nuorisovaltuustolta toivotaan kommentteja suunnitteluun.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Päätetään

- a) kuulla liikenneinsinööri Iina Rusanen esittely mikroliikenneluvan lupaehtoihin liittyen
- b) tuoda esiin nuorisovaltuuston näkemykset.

Lisätiedot:

Iina Rusanen, +358 40 688 6954

(iina.rusanen[a]vantaa.fi)

5

Ajankohtaiset asiat

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Päätetään

- a) kuulla uusien kummivaltuutettujen esittäytyminen
- b) kuulla puheenjohtajiston ajankohtaiset kuulumiset
- c) valita edustaja Vantaan asuntoinfoon 1.10. klo 9–12.30 Clarion Hotel Aviapoliksessa
- d) valita neljä osallistujaa kaupungin kustantamina osallistumaan Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto (Nuva) ry:n Aktiivipäivät ABC & HC-tapahtumaan 10.–12.10. Oulussa
- e) valita edustaja Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto (Nuva) ry:n huipputapaamiseen 28.10. Helsingissä
- f) valita osallistujat Päihdefoorumiin 4.11. klo 12–16 Lumosalissa (Korso)
- g) valita osallistujat VAKE:n opiskelijahuollon sometyöryhmän verkkokahveille (Teams) 7.11. klo 8.15–9.15. Aiheena ”Sosiaalinen media ja päihteet”
- h) puheenvuoron pitämisestä lapsen oikeuksien viikolla (17.–21.11.) luottamustoimielimissä
- i) tehdä tarvittavat vaikuttamistoimenpiteet.

6

Kaupunginvaltuuston esityslistan läpikäynti ja nuorisovaltuuston edustajan valitseminen valtuuston kokoukseen

Vantaan kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 23.8.2010 muuttanut työjärjestystään siten, että nuorisovaltuusto sai edustajalleen läsnäolo- ja puheoikeuden valtuuston kokouksiin. Nuorisovaltuusto valitsee edustajan ja tämän varaedustajan jokaiseen valtuuston kokoukseen erikseen.

Kaupunginvaltuusto kokoontuu seuraavan kerran 22.9.2025. Kaupunginvaltuuston selostustilaisuus on 18.9.2025.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Käydään läpi kaupunginvaltuuston 22.9. kokouksen esityslista.

Päätetään

- a) valita nuorisovaltuuston edustaja ja varaedustaja osallistumaan kaupunginvaltuuston kokoukseen ja selostustilaisuuteen.
- b) puheoikeuden käyttämisestä ja puheenvuoron sisällöstä.

Tämä pykälä tarkastetaan heti kokouksessa.

Nuorisovaltuuston edustajien raportit kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokouksista

Vantaan kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 23.8.2010 muuttanut työjärjestystään siten, että nuorisovaltuusto sai edustajalleen läsnäolo- ja puheoikeuden valtuuston kokouksiin. Nuorisovaltuusto valitsee edustajan ja tämän varaedustajan jokaiseen valtuuston kokoukseen erikseen.

Vantaan kaupunginhallitus on kokouksessaan 9.3.2020 päättänyt myöntää nuorisovaltuuston keskuudestaan valitsemille edustajille läsnäolo- ja puheoikeuden kaupunginhallituksen kokouksessa. Nuorisovaltuusto voi valita keskuudestaan kyseiselle edustajalle 1–3 varajäsentä siltä varalta, että nuorisovaltuuston varsinainen edustaja on esteellinen tai estynyt osallistumaan kokoukseen.

Nuorisovaltuusto on kokouksessaan 24.1.2024 päättänyt valita nuorisovaltuuston puheenjohtajan Vincent Joen nuorisovaltuuston edustajaksi kaupunginhallituksen kokouksiin vuoden 2025 loppuun asti sekä valita Lili Parvisen ja Annika Pyrrön varaedustajiksi osallistumaan kaupunginhallituksen kokouksiin, mikäli varsinainen edustaja on esteellinen tai estynyt osallistumasta kokoukseen. Kokouksessaan 11.9.2024 nuorisovaltuusto valitsi Lili Parvisen tilalle varaedustajaksi Eetu Laaksosen.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Kuullaan raportit kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokouksista.

Nuorisovaltuuston edustajien raportit lautakuntien kokouksista

Nuorisovaltuusto päätti 24.1.2024 § 5 edustajat ja varaedustajat lautakuntien kokouksiin.

Kaupunkiympäristölautakunnassa nuorisovaltuuston varsinainen edustaja on Minja Immonen ja varaedustaja Elmeri Lehtovirta.

Kaupunkitilalautakunnassa nuorisovaltuuston varsinainen edustaja on Pravjot Pannu ja varaedustaja Joel Rasku.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa nuorisovaltuuston varsinainen edustaja on Esther Obeng Amoako ja varaedustaja Elias Ahonen.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa nuorisovaltuuston varsinainen edustaja on Tejwant Singh ja varaedustaja Aisha Akaydin.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Kuullaan raportit lautakuntien kokouksista.

Nuorisovaltuuston edustajien kuulumiset muista toimielimistä ja työryhmistä

Nuorisovaltuustolla on edustajat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä lautakuntien lisäksi useissa muissa toimielimissä ja työryhmissä.

Kaudella 2024–2025 nuorisovaltuuston edustajat muissa toimielimissä:

- Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnassa varsinaisena edustajana Sahar Hossaini ja varaedustajana Esther Obeng Amoako
- Svenska kommitténissa varsinaisena edustajana Joel Rasku ja varaedustajana Nicklas Suomi
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa varsinaisena edustajana Nicklas Suomi ja varaedustajana Joel Rasku
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa jäsenenä Tejwant Singh, Elias Ahonen, Vida Amoah, Aadit Phull ja Walid Azizi
- Vantaan liikenneturvallisuustyöryhmässä edustajana Yang Hu
- Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmässä edustajina Juho Pennanen ja Aisha Akaydin
- Harrastusten Vantaa -ohjausryhmässä varsinaisena edustajana Brandon Laukkanen ja varaedustajana Julia Ngandu.
- Vaikuttajapäivän työryhmässä edustajina Hertta Dahlqvist, Sahar Hossaini ja Vincent Joki
- Vaikuttajapäivän ohjausryhmässä edustajana Sahar Hossaini
- Osaamiskampus-hankkeen seurantatoimikunnassa varsinaisena edustajana Vincent Joki ja varaedustajana Lili Parvinen
- Vantaan asukastilaohjelman päivittämistä ja järjestöjen käytössä olevien tilojen tukimallin uudistamista varten perustetussa työryhmässä edustajana Eetu Laaksonen
- Vantaan liikkumisohjelman poliittisessa ohjausryhmässä edustajana Eetu Laaksonen
- Kouluruokailun kehittämisen projektin työryhmässä edustajana Juho Pennanen

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Kuullaan kuulumiset muista toimielimistä ja työryhmistä.

10

Vantaan nuorisovaltuuston lausunto Vantaan kaupungin budjettineuvotteluista

VD/6101/00.02.03.00/2025

Nuorisovaltuusto perusti kokouksessaan 7.5.2025 § 10 budjettitoimikunnan seuraamaan kaupungin budjettineuvotteluita ja ottamaan kantaa neuvotteluihin nuorille tärkeissä asioissa. Budjettitoimikunta on valmistellut lausunnon Vantaan kaupungin budjettineuvotteluista

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Päätetään hyväksyä nuorisovaltuuston lausunto Vantaan kaupungin budjettineuvotteluista.

Liite:

Vantaan nuorisovaltuuston lausunto Vantaan kaupungin budjettineuvotteluista

Vantaan nuorisovaltuuston lausunto kaupungin budjettineuvotteluista vuodelle 2026

Johdatus

Vantaan nuorten tulevaisuus rakentuu päätöksille, joita tehdään juuri nyt. Kaupungin taloudellinen tilanne on haastava ja velkaantuminen tulee näkymään väistämättä siinä, millaisia palveluja ja mahdollisuuksia nuorille voidaan turvata. Budjettipäätökset eivät ole vain numeroita, vaan ne määrittävät millaisia mahdollisuuksia nuorilla on muun muassa opiskella, harrastaa ja osallistua kaupungin kehittämiseen. Nuorisovaltuusto lähestyy budjettia luonnollisesti nuorilähtöisesti, mutta myös siksi, että paremman Vantaan tulevaisuus rakentuu juuri nuorten varaan.

Kasvatus ja oppiminen

Opiskelijoiden hyvinvointi ja oppimisen laatu ovat tärkeitä asioita. Oppimisympäristön tulee olla turvallinen, kannustava ja riittävästi resursoitu, jotta jokainen nuori voi kukoistaa täyteen potentiaaliinsa. Ryhmäkokojen pienentäminen kouluissa parantaa oppimisen laatua merkittävästi, sillä pienemmissä ryhmissä oppilaat saavat enemmän yksilöllistä ohjausta ja voivat keskittyä paremmin. Tämä vähentää myös häiriöitä, jolloin opettajat voivat keskittyä olennaiseen eli opetustyöhön.

Nuorisovaltuuston aloitteesta vakiinnutetut kouluvalmentajat ovat saaneet paljon myönteistä palautetta. Kouluvalmentajat ovat tärkeässä roolissa koulunkäynnin tukemisessa. Toiminnan rahoituksen jatkuminen on tärkeää, jotta sen hyödyt saadaan pysyväksi osaksi kouluja. Kouluja tulee samalla kannustaa kokeilemaan ysin aamuja laajemmin, sillä niiden hyödyt oppimisen ja keskittymisen kannalta ovat kiistattomat.

Nuorten digiriippuvuus huolestuttaa, ja uudet puhelinlait ovat olleet tärkeä askel oikeaan suuntaan. On hyvä, että Vantaa suhtautuu niihin myönteisesti, ja kaupungin tulee tarvittaessa tarjota resursseja välituntitoiminnan kehittämiseen, jotta oppilaiden puhelimen käyttö vähenee entisestään koulupäivän aikana.

Oppimateriaalien digitalisointi on tärkeä osa nykyaikaista koulua, mutta sen toteutus on tehtävä harkiten. Nuorilla on jo entuudestaan merkittävä digitaalinen kuormitus, joten kaupungin tulee ohjata enemmän resursseja perinteisen kirjaoppimisen. On varmistettava, että digitaalinen opetus ei korvaa kokonaan perinteisiä materiaaleja, vaan painetut ja digitaaliset välineet tukevat toisiaan, jotta oppilaat saavat monipuoliset ja kestävät mahdollisuudet tiedon omaksumiseen.

Oppimista tukee myös kouluruoka, johon panostaminen ja monipuolistaminen edistää kasvua ja kehittymistä. Tilastojen valossa Vantaalla kaikissa ikäryhmissä on enemmän kuin valtakunnallisesti niitä, jotka eivät syö koululounasta päivittäin. Koululounas jää vantaalaisilta

nuorilta myös useammin väliin kuin Helsingissä ja Espoossa. Koululounaan väliin jättävien oppilaiden osuus on kasvanut yläkouluissa ja lukioissa viimeisen parin vuoden aikana. Lisäksi oppilaiden kokemukset kouluruoan laadusta, mausta ja riittävydestä ovat Vantaalla kaikissa ikäryhmissä merkittävästi heikompia kuin koko maassa keskimäärin. Panostamalla kouluruoan laatuun, monipuolisuuteen ja ajankohtaan voidaan lisätä nuorten hyvinvointia ja oppimistuloksia.

Oppimisympäristön tulee tukea oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, mikä tarkoittaa myös liikunnan ja ergonomian huomioimista. Varhaiset liikunnalliset rutiinit auttavat nuoria omaksumaan terveellisiä elämäntapoja. Kotien lisäksi on myös koulujen vastuulla varmistaa, että kaikki oppilaat saavat riittävästi liikuntaa riippumatta kodin mahdollisuuksista. Nuorten vapaa-ajan liikuntaharrastus on nykyisin varsin polarisoitunutta: osa liikkuu paljon ja osallistuu aktiivisesti urheiluseuroihin, kun taas toinen osa liikkuu hyvin vähän, riittämättömästi terveyden kannalta. Tutkimukset osoittavat, että liikunnan määrä laskee erityisesti yläkouluiässä, ja nuoret odottavat usein nopeita palkintoja eivätkä aina jaksaa panostaa pitkäjänteisesti liikuntaan.

Siksi koulujen liikunnanopetusta tulee maksimoida ja opetusta kehittää niin, että oppimista toteutuu myös seisten, liikkuen ja ulkotiloissa. Monipuoliset liikuntavälineet, säännölliset tauot ja terveystiedon integrointi osaksi kouluarkea auttavat luomaan pysyviä hyviä rutiineja, jotka tukevat sekä oppimista että nuorten terveyttä pitkällä aikavälillä.

Kaupunkiympäristö

Esteettisyys ja monimuotoinen rakentaminen ovat olennainen osa viihtyisää ja toimivaa kaupunkia. Rakennusten ja kaupunkitilojen suunnittelussa tulee välttää yksitoikkoista, pelkkien laatikoiden kaltaista rakentamista. Vaihtelevat muodot, värit ja monipuolinen ilme lisäävät kaupungin houkuttelevuutta ja viihtyisyyttä. Esteettisesti monimuotoinen kaupunkisuunnittelu tukee Vantaan vetovoimaa ja kaupunkilaisten viihtyvyyttä. Myös merkittävässä infrastruktuurihankkeissa, kuten ratikkareiteissä, on tärkeää huomioida kaupunkikuvallinen laatu ja ekologisuus. Esimerkiksi vihermattojen hyödyntäminen raitiovaunureiteillä on erinomainen tapa yhdistää kestävyys ja esteettisyys, ja samalla lisätä viihtyisyyttä kaupunkitiloissa.

Liikkumisen edistäminen on keskeinen osa kaupunkisuunnittelua, ja sen rinnalla tulee huolehtia yhteisessä käytössä olevista ulkoliikuntapaikoista. Kuusijärven kaltaiset ulkoliikuntapaikat, ulkosalit ja liikuntaportaat ovat erinomaisia esimerkkejä onnistuneista hankkeista, ja niiden ylläpito ympäri vuoden, myös talvisin, on tärkeää, jotta asukkaat voivat monipuolisesti ympäri vuoden.

Esteettömyys ja vihamielisen arkkitehtuurin kitkeminen ovat olennainen osa viihtyisää kaupunkia. Esteettömyys varmistaa, että kaupunkitilat ovat saavutettavia ja käytettäviä myös liikuntarajoitteisille, vanhuksille ja kaikille, joilla on erityistarpeita liikkumisen tai tilojen käytön suhteen. Kaupunkisuunnittelussa tulee ohjata riittävästi resursseja esteettömyyden toteuttamiseen esimerkiksi kulkureiteissä, kalusteissa ja ulkotiloissa, jotta jokainen voi liikkua ja oleskella turvallisesti ja tasavertaisesti.

Vihamielinen arkkitehtuuri puolestaan tarkoittaa rakenteita ja ratkaisuja, joilla pyritään estämään ihmisten oleskelua julkisissa tiloissa, kuten epämuukavat penkit, piikit ja

keskikäsinajat. Tällaisten ratkaisujen seurauksena kaupunkilaisten mahdollisuudet levätä, tavata ystäviä tai viettää aikaa julkisissa tiloissa vähenevät, ja koko kaupunkiviihtyvyys kärsii. Vihamielinen arkkitehtuuri tekee kaupungista kylmemmän ja vähemmän houkuttelevan, samalla kun se vähentää sosiaalista tasa-arvoa.

Värit ja vaihteleva kalustus – ovat yhtä tärkeitä kuin turvallisuus ja liikkumisen mahdollisuudet.

Innovaatioiden Vantaa

Vantaan taloudellinen tulevaisuus kytkeytyy nuorten luovuuteen, yrittäjähenkisyyteen ja heidän työllistymismahdollisuuksiinsa. Nuorten työttömyys on nousussa, ja kaupungin on puututtava tähän suuntaan ohjaamalla resursseja tehokkaasti nuorten työllistymisen tukemiseen.

Kaupungin tulee edistää nuorten yrittäjyyttä ja innovaatioita konkreettisoin toimin, kuten lisäämällä tietoutta yrittäjyysseteleistä, parantamalla näkyvyyttä nuorisotiloissa ja Wilma-järjestelmässä sekä alentamalla kesäyrittäjyysohjelman ikärajaa 13 vuoteen. Oppimiskampukset ja esimerkiksi Business Vantaa -kaltaiset yhteisöt tarjoavat nuorille mahdollisuuden kehittää ideoitaan, kokeilla uusia konsepteja ja kasvattaa startup-yrityksiä.

Kasvava ja monimuotoinen Vantaa

Kuntien välinen ja kansainvälinen muuttoliike ja väestönkasvu tuovat Vantaalle sekä mahdollisuuksia että haasteita. Mahdollisuuksia ovat esimerkiksi kulttuurinen monimuotoisuus, uudet osaajat ja kansainväliset verkostot, kun taas haasteita liittyy kotoutumiseen, työllisyyteen, alueelliseen eriytymiseen sekä syrjäytymiskiarteet.

Kaupungin kehityksessä on huolehdittava siitä, että kasvu kohdistuu tasaisesti eri alueille eikä yksikään kaupunginosa jää jälkeen tai eriydy. Kaupungin on panostettava toimiin, joilla niitetään muuttoliikenteen parhaat puolet. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioiminen kaikessa päätöksenteossa on välttämätöntä, ja syrjinnän vastaista työtä on jatkettava systemaattisesti.

Vantaan tulee myös ylläpitää ja vahvistaa entisestään yhteistyötä monipuolisten eri sidosryhmien, kuten järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen, kanssa, jotta erityisesti maahanmuuttajataustaiset ja muut haavoittuvassa asemassa olevat nuoret tavoitetaan paremmin.

Turvallinen nuoruus

Vantaalla nuoret kokevat valitettavasti edelleen turvattomuuden tunnetta. Turvallisemman Vantaan puolesta on tärkeää jatkaa yhteistyötä poliisiviranomaisten ja muiden viranomaisten kanssa nuorisorikollisuuden ehkäisemiseksi.

Nuorten vaikuttaminen

Vantaalla nuorilla on kansallisesti ja kansainvälisestikin vertaillen hyvät mahdollisuudet osallistua kaupungin päätöksentekoon. Jotta nuorisovaltuusto voisi täysimääräisesti toteuttaa tehtävänsä nuorten aktiivisena edunvalvojana, sen toimintaedellytyksiä on vahvistettava. Budjetin korottaminen mahdollistaisi muun muassa monipuolisempien tapahtumien järjestämisen.

Lisäksi palkkioiden kehittäminen on tärkeää. Aiemmin tänä vuonna tehdyt palkkiokorotukset ovat olleet oikeita askelia eteenpäin, mutta nuorisovaltuustolla on yhä huomattavasti alhaiset palkkiot verrattuna muihin toimielimiin ja vähemmän palkkioon oikeuttavia tehtäviä. Riittävät ja reilusti jaetut resurssit tukevat nuorisovaltuutettujen jaksamista ja motivaatiota.

Vantaan nuorisovaltuuston puolesta,

Vida Amoah

Vantaan nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Vantaalla 8.9.2025

11

Nuorisovaltuuston aloite väittely-, MUN- ja kansalaistaitoihin keskittyvien kerhojen vahvistamisesta Vantaan peruskouluissa

VD/6098/00.02.03.00/2025

Esther Obeng Amoako ja Minja Immonen ovat valmistelleet aloitteen väittely-, MUN- ja kansalaistaitoihin keskittyvien kerhojen vahvistamisesta Vantaan peruskouluissa

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:
Päätetään hyväksyä aloite.

Liite:

Aloite: Väittely-, MUN- ja kansalaistaitoihin keskittyvien kerhojen vahvistaminen Vantaan peruskouluissa

Aloite: Väittely-, MUN- ja kansalaistaitoihin keskittyvien kerhojen vahvistaminen Vantaan peruskouluissa

Vantaan nuorisovaltuusto esittää, että Vantaan peruskouluihin lisätään resursseja (esimerkiksi opettajan tuntiresursointi tai järjestöyhteistyö) seuraavasti:

- Jokaisella koulualueella toimisi vähintään yksi väittely-, Model United Nations (MUN)- tai kansalaistaitoihin keskittyvä kerho.
- Kaupungissa järjestettäisiin vuosittain peruskoulujen MUN- ja väittelykilpailu, joka kokoaisi yhteen eri koulujen oppilaita.
- Pilotointi voidaan aloittaa 3–4 koulussa, ja resursointi sisältäisi opettajalle pienen tuntivähennyksen (0,5–1 h/viikko) tai yhteistyön esimerkiksi nuorisojärjestöjen kanssa (esim. YK-liitto, Nuva ry).

Pilotin seuranta ja arviointi:

- osallistujamäärä per kerho ja kilpailu
- perustettujen kerhojen määrä koulualueittain
- oppilaiden palaute (kyselyt ja haastattelut)
- vaikutus oppilaiden poissaoloihin ja kouluviihtyvyyteen

Perustelut

1. Tulevaisuuden työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavat taidot.

- OECD:n (2018) raportin mukaan ns. *21. vuosisadan taidot* – kriittinen ajattelu, yhteistyö, esiintymistaito ja yhteiskunnallinen ymmärrys – ovat yhtä tärkeitä kuin perinteiset oppiaineet.
- Väittely- ja MUN-toiminta kehittää näitä taitoja käytännönläheisesti: oppilaat oppivat argumentoimaan, kuuntelemaan eri näkökulmia ja toimimaan yhteistyössä.

2. Tutkitusti oppimista ja hyvinvointia vahvistavaa toimintaa.

- Helsingin yliopiston (2021) koulutustutkimuksen mukaan osallistavat kerhot ja oppilaskeskeiset menetelmät lisäävät kouluviihtyvyyttä ja motivaatiota.
- YK-liiton ja koulujen järjestämissä MUN-simulaatioissa on havaittu, että osallistujat saavat lisää rohkeutta esiintymiseen sekä vahvistavat kielitaitoaan ja kulttuurien välistä ymmärrystä.

3. Kansainväliset ja kansalliset hyvät käytännöt.

- Iso-Britannia ja Yhdysvallat ovat pitkään hyödyntäneet väittely- ja MUN-toimintaa osana koulukasvatusta, ja tutkimukset osoittavat sen tukevan oppimistuloksia sekä demokratiataitoja.
- Suomessa esimerkiksi Helsinki ja Espoo ovat jo toteuttaneet koulujen MUN-simulaatioita ja väittelykerhoja yhteistyössä yliopistojen ja järjestöjen kanssa, ja palaute on ollut erittäin myönteistä.
- Myös Koivukylän koulu voitti yläkoululaisten väittelyn SM-kilpailussa – osoitus siitä, että osaamista ja intoa on paikallisesti. (vaittelykilpailu.wixsite.com)

Kilpailun järjestämisen kustannukset pysyvät vähäisinä, koska tiloja voidaan hyödyntää koulujen ja kaupungin tiloista, ja tapahtumaa voidaan toteuttaa yhteistyössä järjestöjen kanssa. Pienellä panostuksella saadaan aikaan merkittäviä hyötyjä oppilaiden hyvinvoinnin, oppimisen ja osallisuuden vahvistamisessa.

5. Linkitty Vantaan strategiaan tavoitteisiin.

- Aloite tukee Vantaan hyvinvointi- ja oppimisen ohjelmia, jotka painottavat nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia.
- Toiminta kehittää myös nuorten demokratiataitoja, mikä vahvistaa kaupunkilaisten osallisuutta pitkällä aikavälillä.

Yhteenveto

Nuorisovaltuusto katsoo, että väittely-, MUN- ja kansalaistaitoihin keskittyvien kerhojen vahvistaminen on **kustannustehokas, konkreettinen ja vaikuttava tapa** lisätä nuorten osallisuutta, vuorovaikutustaitoja ja yhteiskunnallista ymmärrystä. Pilotin toteuttaminen antaisi Vantaalle arvokasta tietoa kustannuksista, hyödyistä ja oppilaiden kokemuksista ennen mahdollista laajempaa käyttöönottoa.

Monet vantaalaiset nuoret eivät osallistu valtakunnallisiin kilpailuihin, kuten Suomen kansallisiin väittelykilpailuihin tai vuosittaiseen HELIMUNiin, koska koulu ei tarjoa siihen tarvittavia resursseja eikä useimmat oppilaat edes tiedä tällaisista mahdollisuuksista. Uusimaalaiset koulut, jotka järjestävät tai isännöivät tunnustettuja tapahtumia (esim. HELIMUN) tai menestyvät kilpailuissa (esim. Koivukylän koulu, EIS), ovat laajemmin näkyvillä oppilaille, huoltajille ja yhteistyökumppaneille. Tämä lisää koulun vetovoimaa ja maine.

12 **Nuorisovaltuuston aloite koulujen ruokahävikin vähentämistä ja lajittelun parantamisesta pilottihankkeena**

VD/6099/00.02.03.00/2025

Esther Obeng Amoako ja Minja Immonen ovat valmistelleet aloitteen koulujen ruokahävikin vähentämistä ja lajittelun parantamisesta pilottihankkeena.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:
Päätetään hyväksyä aloite.

Liite:
Aloite Koulujen ruokahävikin vähentäminen ja lajittelun parantaminen pilottihankkeena

Aloite: Koulujen ruokahävikin vähentäminen ja lajittelun parantaminen pilottihankkeena

Vantaan nuorisovaltuusto esittää, että Vantaa tukee koulujen ruokahävikin vähentämistä ja kierrätyksen edistämistä käynnistämällä 12 kuukauden pilottihankkeen kuudessa peruskoulussa.

Pilotin sisältö:

1. **Vuosittainen ruokahävikki-kilpailu**, jossa oppilaat ja koulut kilpailevat ruokahävikin vähentämisestä. Kilpailussa käytetään selkeää mittaria: ruokahävikki kilogrammoina / oppilas ennen ja jälkeen kilpailun. Parhaiten onnistuneet koulut palkitaan.
2. **Lisälajitteluastiat kouluihin**, jotta oppilailla on paremmat mahdollisuudet lajitella jätteet oikein. Oppilaat voivat toimia myös "kierrätyslähettiläinä" tukemassa lajittelun onnistumista.

Pilotin toteutuksesta vastaa Ympäristötoimiala yhteistyössä Kasvatus- ja opetusviraston sekä Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa. HSY voi tukea hanketta materiaalien, koulutuksen ja viestinnän kautta.

Pyydämme ympäristötoimialaa ja HSY:tä laatimaan yhteistyössä alustavan toteutussuunnitelman ja kustannusarvion kuuden (6) viikon kuluessa.

Perustelut

Ruokahävikin vähentäminen on tärkeää sekä ympäristön että talouden näkökulmasta. YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden mukaan ruokahävikkiä tulisi vähentää merkittävästi vuoteen 2030 mennessä. Suomessa ruokahävikki muodostaa edelleen suuren osan kotitalouksien ja julkisten ruokapalvelujen ympäristökuormasta. Kouluissa toteutettu hävikin mittaaminen ja kilpailullinen vähentäminen on sekä kustannustehokas että oppilaita osallistava tapa lisätä tietoisuutta.

Lisäksi lajittelun tehostaminen tukee HSY:n alueellisia tavoitteita kierrätysasteen nostamisessa. Useissa kouluissa lajitteluastioiden puute tai epäselvä sijoittelu vaikeuttaa jätteiden oikeaa käsittelyä. Lisäämällä astioita ja vahvistamalla oppilaiden roolia lajittelun arjessa, voidaan parantaa kierrätyksen toimivuutta matalilla kustannuksilla.

Pilotin kustannukset ovat maltilliset (lähinnä lisäastiat, koulutus ja palkinnot), mutta sen vaikutus voi olla merkittävä: ruokahävikin väheneminen, kierrätysasteen nousu ja oppilaiden ympäristötietoisuuden kasvu.

Kotimaiset käytännön esimerkit:

- **Euran Kiukainen peruskoulussa** ruokahävikkiä on vähennetty **73 %** yksinkertaisin toimenpitein kuten oppilaiden ohjaamisella ottamaan vain niin paljon kuin syövät, seuranta ja keittiön yhteistyötä [Interreg Baltic Sea Region](#).

Kansainvälisesti toimivat kilpailumallit:

- Virossa **Daily-kouluruokailuiden** järjestämässä kilpailussa tapahtui vertailua hävikistä kouluittain. Tallinnan Ranskalainen Lycée oli voittaja, osoittaen selvästi että kilpailumalli toimii ja motivoi

Yleinen tarve ja vaikutukset:

- Suomessa kotitalouksissa hukataan vuosittain noin **20–25 kg ruokaa per henkilö**, mikä vastaa 130 miljoonaa kiloa koko kansakunnassa; kouluissa tapahtuvat toimintaohjelmat auttavat vähentämään tätä osuutta

Yhteenveto

Nuorisovaltuusto katsoo, että ruokahävikin vähentäminen ja lajittelun vahvistaminen kouluissa on kustannustehokas ja vaikuttava keino edistää Vantaan ympäristö- ja ilmastotavoitteita. Pilottihanke tarjoaa tietoa ja kokemuksia, joiden pohjalta voidaan päättää toiminnan laajentamisesta kaikkiin kouluihin.

Vantaalla 2.9.2025

Esther Obeng-Amoako ja Minja Immonen

Lähteet

1. [Eura's Food Waste Reduction Project: Achievements and Future Perspectives in Satakunta, Finland - Interreg Baltic Sea Region](#)
2. [Competition among Estonian schools to determine the least food-wasting school canteen - eduNUT](#)

13 **Nuorisovaltuuston aloite koskien maksuttomia kuukautissuojia ja perustason hygieniatuotteita peruskouluihin pilottihankkeena**

VD/6100/00.02.03.00/2025

Esther Obeng Amoako ja Minja Immonen ovat valmistelleet aloitteen koskien maksuttomia kuukautissuojia ja perustason hygieniatuotteita peruskouluihin pilottihankkeena.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:
Päätetään hyväksyä aloite.

Liite:

Aloite: Maksuttomat kuukautissuojat ja perustason hygieniatuotteet peruskouluihin pilottihankkeena

Aloite: Maksuttomat kuukautissuojat ja perustason hygieniatuotteet peruskouluihin pilottihankkeena

Vantaan nuorisovaltuusto esittää, että Vantaan peruskouluihin käynnistetään 12 kuukauden pilotti, jossa neljässä valitussa koulussa tarjotaan maksutta kuukautissuojia sekä perustason hygieniatuotteita oppilaille.

Pilotin toteutuksesta vastaa Kasvatus- ja opetusvirasto yhteistyössä nuorisopalveluiden ja tarvittaessa kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Pilotin onnistumista seurataan seuraavin mittarein:

- jaettujen tuotteiden määrä / oppilas
- oppilaspalaute
- kustannus per oppilas

Pyydämme kustannusarvion kolmen (3) viikon kuluessa sekä raportin 12 kuukauden jälkeen, jotta voidaan tehdä päätös mallin mahdollisesta laajentamisesta koko kaupunkiin.

Perustelut

1. Kuukautisköyhyys on todellinen ongelma myös Suomessa.

- Plan Internationalin (2021) selvityksen mukaan **joka kymmenes nuori Suomessa** on joutunut taloudellisten syiden vuoksi tinkimään kuukautissuojien hankinnasta.
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan jopa lyhytaikainen suojiin liittyvä puute voi lisätä häpeän ja ulkopuolisuuden kokemuksia, vaikuttaa mielenterveyteen ja johtaa koulupoissaoloihin.

2. Koulupoissaoloilla on suoria vaikutuksia oppimiseen ja hyvinvointiin.

- Kansainväliset tutkimukset osoittavat, että maksuttomien kuukautissuojien saatavuus vähentää koulupoissaoloja. Esimerkiksi **Skotlanti**, joka vuonna 2020 säätöi lain maksuttomien kuukautissuojien tarjoamisesta kouluissa ja julkisissa tiloissa, on raportoinut merkittäviä myönteisiä vaikutuksia nuorten koulunkäyntiin ja tasa-arvon toteutumiseen.
- Suomessa esimerkiksi **Helsinki, Jyväskylä ja Turku** ovat jo käynnistäneet kokeiluja, joissa kuukautissuojia on tarjottu maksutta osassa kouluista, ja tulokset ovat olleet positiivisia.

3. Taloudellisesti pieni, vaikutuksiltaan suuri toimi.

- Keskimääräinen kuukautissuojien kustannus oppilasta kohden on arviolta **5–7 € / kuukausi** eli noin **60–80 € vuodessa**.
- Neljän koulun 12 kuukauden pilotin kokonaiskustannukset jäävät kaupungin budjetissa marginaalisiksi, mutta vaikutukset nuorten yhdenvertaisuuteen, koulumenestykseen ja hyvinvointiin voivat olla merkittäviä.
- Pilotin rahoitusta voidaan tarvittaessa täydentää yhteistyössä järjestöjen, kuten Plan Internationalin tai SPR:n, sekä yksityisten sponsoreiden kanssa.

4. Tasa-arvon ja hyvinvoinnin edistäminen.

- Maksuttomat kuukautissuojat vähentävät häpeää ja leimautumista, tukien nuorten hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.
- Hygieniatuotteiden saatavuus tukee myös nuoria, joiden perheillä on taloudellisia vaikeuksia. Tämä tukee kaupungin **hyvinvointi- ja yhdenvertaisuusohjelmien tavoitteita** sekä toteuttaa lasten oikeuksien sopimusta.

Yhteenveto

Nuorisovaltuusto katsoo, että maksuttomien kuukautissuojien ja perustason hygieniatuotteiden tarjoaminen on kustannustehokas keino lisätä nuorten hyvinvointia, ehkäistä koulupoissaoloja ja vahvistaa yhdenvertaisuutta.

Aloitteen toteuttaminen pilottina antaa kaupungille arvokasta tietoa kustannuksista, hyödyistä ja oppilaiden kokemuksista ennen mahdollista laajempaa käyttöönottoa.

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

- Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen: Poistetaan kasin aamut perusopetuksesta
- Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen: Vantaan Sanomien ilmaisesta tilauksesta vantaalaisille opiskelijoille
- Seuraava nuorisovaltuuston kokous pidetään keskiviikkona 8.10., paikka ilmoitetaan myöhemmin

29 §

Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen poistetaan kasin aamut perusopetuksesta / KK

VD/7679/00.02.03.00/2024

KK/PK/LK/EJ/PH/LT/VT

”Yle uutisoi 15.10.2024 artikkelissaan ”Koulun tunnelma muuttui yhdessä yössä, kun kaupunki lopetti kasin aamut”, että Forssan kunnassa peruskoulujen alkamisajankohtaa on siirretty siten, että koulupäivä alkaa aikaisintaan kello yhdeksältä. Tämä muutos on saanut aikaan monia myönteisiä vaikutuksia. Esimerkiksi aamupoissaolot ovat vähentyneet merkittävästi, ja aamuisten myöhästymisten määrä on laskenut lähes puoleen entisestää.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulokset antavat viitteitä siitä, että koulu-uupumus on varsin yleistä etenkin nuorten keskuudessa. Kyselyn mukaan Vantaan 8.–9. luokan pojista 15,5 % koki kouluuupumusta, kun taas tytöillä vastaava luku oli huomattavasti korkeampi, peräti 32,9 %. Perusopetuksen alaluokkien tilanne on kuitenkin erilainen, sillä murrosiän tuomaa biologisen kellon muutosta ei ole vielä tapahtunut ja hyöty ala-astelaisten kohdalla jäisi minimaaliseksi. Tämän vuoksi me Vantaan nuorisovaltuustossa uskomme, että Forssan mallista hieman poiketen Vantaalla perusopetuksen yläluokkien koulupäivät pitäisivät alkaa myöhemmin. Lisäksi myöhästymiset ja muut negatiiviset ilmiöt, joita varhainen koulupäivän aloitus aiheuttaa, vähenisivät merkittävästi muutoksen ansiosta.

Esitämme, että Vantaan kaupunki:

- Linjaa kaikkien vantaalaisten yläkoulujen aikaisimman alkamisajankohdan olevan klo 9.00.”

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa

Jaamme huolenne univajeesta ja uupumuksesta. Vantaa kaupungin digiohjeistus ja laitteiden sulku öisin pyrkivät osaltaan siihen, että nuori saisi nukuttua tarpeeksi.

Selvitimme asiaa yläkoulujen rehtoreilta ja he totesivat, että joissakin kouluissa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8.20 tai 8.30, mikä on koettu hyväksi ratkaisuksi ja se on tukenut Nuorisovaltuuston esittämällä tavalla nuorten jaksamista. Rehtorien kokemusten mukaan koulun alkamisajankohdan myöhentäminen on hetkellisesti vähentänyt myöhästelyä, muttei pitkällä aikavälillä. Myöhäisempi koulun aloitus ei välttämättä ratkaise nuorten väsymystä, vaan saattaisi johtaa entistä myöhäisempiin nukkumaanmenoaikoihin. Myöhäisempi aloitus tarkoittaisi myös myöhempää koulun päättymistä, mikä aiheuttaisi haasteita harrastusten ja muiden menojen vuoksi.

Lukujärjestysten laatiminen on haastavaa suurissa kouluissa. Tavoitteena on kohtuullinen työpäivä sekä oppilaille että opettajille. Yläkoululaisilla on 30 oppituntia viikossa, mikä tarkoittaa keskimäärin kuuden tunnin koulupäivää. Jos koulupäivä alkaisi klo 9.00, joidenkin päivien päättymisaika venyisi klo 16.30 asti. Myös oman äidinkielen opetustunnit alkaisivat aiempaa myöhemmin. Tunnit tulisi jakautua tasaisesti eri päville.

Koulun työjärjestysten laadinnassa tulee huomioida myös kaikkien koulun muiden ammattiryhmien kuten oppilashuollon, iltapäivätoiminnan, harrastustoiminnan sekä siistijöiden, vartijoiden ja

keittiöhenkilökunnan kanssa. Yhtenäiskouluissa kaksoiskelpoisten opettajien opetusvelvollisuuden järjestämisestä koskevat oheistukset ohjaavat myös työjärjestyksiä.

Edellä mainituista syistä johtuen Vantaan kaupunki ei ole nähnyt perustetta lähteä kokeilemaan koulun aloitusta klo 9.00 yläkouluissa. Voimme kuitenkin kannustaa ja suositella, mikäli mahdollista, huomioimaan tämän työjärjestysten laadinnassa. Kannustamme myös keräämään kokemuksia kouluilta, joissa opetus alkaa klo 8.20 tai klo 8.30 ja hyödyntämään niitä mahdollisuuksien mukaan.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Vantaan perusopetuksen palvelualue toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Saimme selvitettäväksi, mitkä kuutoskunnista ovat kokeilleet tai jo luopuneet kahdeksan aamuista yläkouluissa. Mitkä ovat niiden kokemukset ja kuinka toteutus on onnistunut lukujärjestysteknisesti. Samalla toivottiin kokemuksia niistä vantaalaisista kouluista, joissa koulu alkaa klo 8.20 tai 8.30.

Kuutoskuntien vastaukset

Saimme vastaukset kolmelta kuutoskunnalta, Espoosta, Helsingistä ja Turusta.

Espoossa vastaava aloite on työn alla. Helsingissä on tehty vuonna 2018 aloite kahdeksan aamuista luopumisesta. Tuolloin päädyttiin siihen ratkaisuun, että kaikkien koulujen oli kysyttävä oppilailta ja huoltajilta heidän mielipidettään koulupäivän aloituksen myöhentämisestä. Pääasiassa oppilaat ja huoltajat eivät kannattaneet ainakaan isompaa myöhentämistä, koska tämä aiheuttaisi koulupäivien pidentymisen toisesta päästä. Kouluille jätettiin päätösvalta koulupäivän aloituksen ajankohdasta oppilaiden ja huoltajien kuulemisen pohjalta. Viimeistään tuossa yhteydessä suurin osa kouluista päätyi aloittamaan koulupäivänsä klo 8.15 tai klo 8.30, mutta muutama koulu aloittaa edelleen klo 8.00 ja muutama klo 9.00. Helsingissä on tehty uusi aloite asiasta vuonna 2024 ja vastauksessa todettiin, että koulun alkamisajankohta päätetään edelleen koulukohtaisesti.

Turussa tehtiin aloite syksyllä 2024 kahdeksan aamuista luopumisista. Siellä teetettiin oppilaskysely ja opettajakysely. Oppilaista alle viidesosa koki, että koulun alkaminen joka päivä aikaisintaan kello 9.00 olisi hyvä asia. Opettajien vastauksissa korostui, että koulun alkamisajankohdan vaihtelu eri päivinä kello 8.00 ja kello 9.00 on toimivaa. Vastauksessa todettiin, että kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuudessa ei pidetä perusteltuna, että koulutyön alkamisesta päätettäisiin keskitetysti, koska olosuhteet kaupungin eri osissa vaihtelevat melkoisesti.

Koulujen vastaukset

Saimme vastaukset kaikista ylä- ja yhtenäiskoulusta liittyen yläkouluikäisten koulun aloittamiseen klo 9.00. Yhdessä ylä- ja yhtenäiskoulussa yläkouluikäisillä koulu ei ala tasan kello 8.00, vaan kello 8.10–8.30 välillä. Vantaalla on 8 yläkoulua ja 12 yhtenäiskoulua.

Suurimmassa osassa kouluista koulu alkaa 8.20 tai 8.30. Tosiasiassa yläkouluikäisten oppilaiden koulu alkaa eri päivinä eri aikaan, joskus myös klo 9.00 tai klo 10.00.

Useissa kouluissa koulujen alkamisajankohtaa on pohdittu yhdessä oppilaiden, opettajien ja huoltajien kanssa. Pohdinnoissa huomattiin, että oppilaiden harrastukset alkavat yhä aikaisemmin iltapäivisin, joten koulupäivän venyttäminen iltapäivästä on hankalaa.

Suurimmassa osassa vantaalaisista ylä- ja yhtenäiskouluista koulumatkat ovat lyhyet, joten kello 8.10 alkaminen on oppilaista sopivaa niissä kouluissa, joissa se silloin alkaa.

Lisäksi vantaalaisista oppilaista moni osallistuu perusopetusta täydentävään oman äidinkielen opetukseen, joka toteutuu oppituntien jälkeen. Koulujen myöhäisempi ajankohta vaikuttaisi myös näihin järjestelyihin.

Lisäksi esiin nousi tärkeä näkökulman siitä, että koululounas syödään melko aikaisin. On tärkeää, että oppilailla on mahdollisuus syödä ennen harrastuksia.

Niin kuin edellisessä vastauksessamme totesimme, lukujärjestysten laatiminen on haastavaa suurissa kouluissa. Tavoitteena on kohtuullinen työpäivä sekä oppilaille että opettajille. Yläkoululaisilla on 30 oppituntia viikossa, mikä tarkoittaa keskimäärin kuuden tunnin koulupäivää. Jos koulupäivä alkaisi klo 9.00, joidenkin päivien päättymisaika venyisi klo 16.30 asti. Edellä olemme kuvanneet, että tämä toisi haasteita oman äidinkielen opetustuntien alkamiseen ja nuorten harrastustoimintaan.

Kuulimme kaikkia ylä- ja yhtenäiskoulujen rehtoreita asiassa. Rehtorit kertoivat kantansa hyvin perusteellisesti ja viisaasti.

Loppuyhteenveto:

Suomenkielisen perusopetuksen palvelualue ei suosittele, että koulujen alkamisajankohta määritellään keskitetysti. Suosittelemme, että jokaisella koululle annetaan itsenäinen mahdollisuus edelleen päättää omasta koulutyön aikataulustaan yhdessä oppilaiden ja opettajien kanssa.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 29

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että SDP:n kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kaupunginhallituksen jäsenet Demiri ja Niikko yhtyivät:

”Vaikka perusopetuksen palvelualue ei suosittele koulujen alkamisajankohdan määrittelemistä keskitetysti, niin toivomme yläkoululaisten koulupäivän alkavan aikaisintaan klo 9.00 aina silloin, kun se on mahdollista.”

Liitteet:

- Nuorisovaltuuston aloite poistetaan kasin aamut yläkoulusta

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

opetustoimen suunnittelija Pia Hakkari, puh. +358 40 562 6962, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

opetustoimen asiantuntija Lotte Koivulainen, puh. +358 40 576 9241, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Aloite: Poistetaan kasin aamut yläkoulusta

Yle uutisoi 15.10.2024 artikkelissaan [“Koulun tunnelma muuttui yhdessä yössä, kun kaupunki lopetti kasin aamut”](#), että Forssan kunnassa peruskoulujen alkamisajankohtaa on siirretty siten, että koulupäivä alkaa aikaisintaan kello yhdeksältä. Tämä muutos on saanut aikaan monia myönteisiä vaikutuksia. Esimerkiksi aamupoissaolot ovat vähentyneet merkittävästi, ja aamuisten myöhästymisten määrä on laskenut lähes puoleen entisestä.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulokset antavat viitteitä siitä, että koulu-uupumus on varsin yleistä etenkin nuorten keskuudessa. Kyselyn mukaan Vantaan 8.–9. luokan pojista 15,5 % koki koulu-uupumusta, kun taas tyttöillä vastaava luku oli huomattavasti korkeampi, peräti 32,9 %. Perusopetuksen alaluokkien tilanne on kuitenkin erilainen, sillä murrosiän tuomaa biologisen kellon muutosta ei ole vielä tapahtunut ja hyöty ala-astelaisten kohdalla jäisi minimaaliseksi. Tämän vuoksi me Vantaan nuorisovaltuustossa uskomme, että Forssan mallista hieman poiketen Vantaalla perusopetuksen yläluokkien koulupäivät pitäisivät alkaa myöhemmin. Lisäksi myöhästymiset ja muut negatiiviset ilmiöt, joita varhainen koulupäivän aloitus aiheuttaa, vähenisivät merkittävästi muutoksen ansiosta.

Esitämme, että Vantaan kaupunki:

- Linjaa kaikkien vantaalaisten yläkoulujen aikaisimman alkamisajankohdan olevan klo 9.00.

28 §

Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen Vantaan Sanomien ilmaisesta tilauksesta vantaalaisille opiskelijoille

VD/1999/00.02.03.00/2025

KK/MK/EN/PP/VT/MT

Vantaa on nuori ja laaja kaupunki, jossa asuu suuri määrä oppilaita ja opiskelijoita eri koulutusasteilla. Vantaan Sanomat on kaupunkilaisten keskeinen tiedonlähde, joka tarjoaa ajankohtaista tietoa kaupungin tapahtumista, päätöksistä ja yhteiskunnallisista kysymyksistä. Esitämme, että Vantaan Sanomien tilaus tarjottaisiin kaikille vantaalaisille oppilaille ja opiskelijoille ilmaiseksi.

Opiskelijat ovat tärkeä osa yhteisöä, ja heidän osallistumisensa kaupungin kehitykseen, sekä yhteiskunnalliseen keskusteluun on olennainen osa kaupungin elinvoimaisuutta. Ilmainen tilaus takaisi opiskelijoille tasavertaiset mahdollisuudet seurata paikallisia uutisia, olla tietoisia kaupungin tapahtumista ja osallistua ajankohtaisiin keskusteluihin. Tämä tukisi nuorten aktiivista roolia omassa yhteisössään ja vahvistaisi heidän yhteiskunnallista osallisuuttaan.

Vantaan Sanomien seuraaminen kehittäisi opiskelijoiden yleistietoa ja mediakasvatusta. Paikallisten uutisten seuraaminen auttaa nuoria ymmärtämään paremmin yhteiskunnallisia ilmiöitä ja kaupungin kehitystä. Se tarjoaa opiskelijoille tärkeää tietoa, jonka avulla he voivat paremmin hahmottaa ajankohtaisia teemoja ja osallistua niihin keskusteluihin, jotka muovaavat heidän elinympäristöään.

Osassa Vantaan oppilaitoksissa opiskelijoille tarjotaan ilmaiseksi esimerkiksi Helsingin Sanomien tilaus. Tämä käytäntö on vakiintunut ja osoittautunut hyödylliseksi nuorten tiedonhankinnan ja yhteiskunnallisen osallistumisen kannalta. Vantaa täytyy tarjota omille opiskelijoilleen mahdollisuus pysyä ajan tasalla kaupungin tapahtumista.

Tämän vuoksi Vantaan Nuorisovaltuusto esittää, että Vantaan kaupunki selvittää mahdollisuudet aloitteen mukaisiin toimenpiteisiin ja mahdollistaa Vantaan Sanomien ilmaisen tarjonnan kaikille vantaalaisille oppilaille ja opiskelijoille.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kiitämme teitä aloitteestanne, jossa esitätte Vantaan Sanomien ilmaista tilausta kaikille vantaalaisille oppilaille ja opiskelijoille. Ymmärrämme hyvin aloitteen taustalla olevat perustelut ja arvostamme pyrkimystänne edistää nuorten tiedonhankintaa ja yhteiskunnallista osallistumista. Valitettavasti emme kuitenkaan voi tällä hetkellä rahoittaa Vantaan Sanomien tilausta kaikille oppilaille ja opiskelijoille. Seuraavassa käymme läpi syyt tähän päätökseen.

Olemme tehneet selvitystyötä Vantaan Sanomien tilausten kustannuksista. Tarjouspyynnön perusteella kolmen kuukauden tilaus oppilaitoksille maksaisi 3,90 €/kk/oppija. Oletetaan esimerkiksi, että Vantaan Sanomia hyödynnettäisiin perusopetuksen osalta viidensistä luokista ylöspäin, jolloin digitaidot olisivat riittävät. Tällöin lukuvuoden (9kk:n) jakso tarkoittaisi perusopetuksen 5.–9. luokkien osalta noin 2 535 990 euroa. Lukiokoulutuksen osalta tämä 9kk:n jakso tarkoittaisi noin 162 900 euroa. Ammatillisen koulutuksen osalta tämä 9kk:n jakso tarkoittaisi noin 170 025 euroa. Nämä summat ovat merkittäviä, erityisesti kun emme voi taata, että kaikki oppilaat ja opiskelijat hyödyntäisivät tilausta täysimääräisesti.

Lisäksi Vantaan Sanomien paperilehti jaetaan maksuttomasti vantaalaisiin koteihin ja on siten oppilaiden ja opiskelijoiden luettavissa.

Olemme saaneet Vantaan Sanomilta maksuttoman 3kk:n pilottijakson suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen ja toisen asteen opiskelijoiden ja opettajien käyttöön kevätlukukaudelle 2025, joka kestää vaalien yli kouluvuoden loppuun saakka. Tämän pilottijakson avulla voimme arvioida paikallismedian käyttöä kouluissa jatkossa. Toistaiseksi näyttää siltä, että mahdollisuutta on hyödynnetty varsin vähän, raportissa 24.4.2025 tilauksen aktivoineita opettajia oli 29 ja oppilaita 133.

Toiseksi olemme toteuttaneet useita toimenpiteitä mediakasvatuksen ja yhteisöllisen osallisuuden tukemiseksi kouluissamme. Olemme keränneet materiaalia demokratiakasvatuksen tueksi ja vinkanneet sitä opettajille ja innostaneet kouluja osallistumaan mm. Nuorisovaaleihin ja nuorisovaltuustovaaleihin, sekä lisäämään tietoisuutta osallisuuden merkityksestä koulu- ja oppilaitoskontekstissa. Lisäksi perusopetuksen digitaitomateriaalian on uudistettu vastaamaan mediakasvatuksen tarpeisiin. Samalla on linkattu opettajien käyttöön paljon valtakunnallista mediakasvatusmateriaalia, jotta aihealueen opetus olisi helppoa, käytännönläheistä ja innostavaa.

Kolmanneksi tietoturva- ja tietosuoja-asiat ovat keskeisiä tekijöitä, jotka on otettava huomioon tällaisissa hankkeissa. Vantaan Sanomien kanssa tehtävässä sopimuksessa on huomioitava oppilaiden henkilötietojen käsittely ja tietoturva. Tämä vaatii resursseja ja aikaa, jotta voimme varmistaa, että kaikki tietosuoja- ja tietoturvavaatimukset täyttyvät.

Lopuksi, vaikka emme voi tällä hetkellä rahoittaa Vantaan Sanomien tilausta kaikille oppilaille ja opiskelijoille, olemme sitoutuneet jatkamaan yhteistyötä paikallismedian kanssa ja etsimään muita tapoja tukea nuorten mediakasvatusta ja yhteiskunnallista osallistumista. Esimerkiksi olemme selvittämässä mahdollisuutta saada Vantaan Sanomat käyttöön MPASS-kirjautumisen kautta tulevaisuudessa. Jatkamme hyvää yhteistyötä Vantaan Sanomien kanssa ja toivomme, että he voisivat tarjota vastaavia kokeilujaksoja koulujen ja oppilaitosten käyttöön myös tulevaisuudessa mediakasvatuksen ja yhteiskunnallisen osallisuuden tukemiseksi.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 28

Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Anssi Aura poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Nuorisovaltuuston aloite Vantaan Sanomien ilmaisesta tilauksesta vantaalaisille opiskelijoille

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

opetustoimen asiantuntija Päivi Pitkäranta, puh. +358 50 312 1670, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

opetustoimen asiantuntija Enni Nordman, puh. +358 40 627 9113, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Aloite Vantaan Sanomien ilmaisesta tilauksesta vantaalaisille opiskelijoille

Vantaa on nuori ja laaja kaupunki, jossa asuu suuri määrä oppilaita ja opiskelijoita eri koulutusasteilla. Vantaan Sanomat on kaupunkilaisten keskeinen tiedonlähde, joka tarjoaa ajankohtaista tietoa kaupungin tapahtumista, päätöksistä ja yhteiskunnallisista kysymyksistä. Esitämme, että Vantaan Sanomien tilaus tarjottaisiin kaikille vantaalaisille oppilaille ja opiskelijoille ilmaiseksi.

Opiskelijat ovat tärkeä osa yhteisöä, ja heidän osallistumisensa kaupungin kehitykseen, sekä yhteiskunnalliseen keskusteluun on olennainen osa kaupungin elinvoimaisuutta. Ilmainen tilaus takaisi opiskelijoille tasavertaiset mahdollisuudet seurata paikallisia uutisia, olla tietoisia kaupungin tapahtumista ja osallistua ajankohtaisiin keskusteluihin. Tämä tukisi nuorten aktiivista roolia omassa yhteisössään ja vahvistaisi heidän yhteiskunnallista osallisuuttaan.

Vantaan Sanomien seuraaminen kehittäisi opiskelijoiden yleistietoa ja mediakasvatusta. Paikallisten uutisten seuraaminen auttaa nuoria ymmärtämään paremmin yhteiskunnallisia ilmiöitä ja kaupungin kehitystä. Se tarjoaa opiskelijoille tärkeää tietoa, jonka avulla he voivat paremmin hahmottaa ajankohtaisia teemoja ja osallistua niihin keskusteluihin, jotka muovaavat heidän elinympäristöään.

Osassa Vantaan oppilaitoksissa opiskelijoille tarjotaan ilmaiseksi esimerkiksi Helsingin Sanomien tilaus. Tämä käytäntö on vakiintunut ja osoittautunut hyödylliseksi nuorten tiedonhankinnan ja yhteiskunnallisen osallistumisen kannalta. Vantaa täytyy tarjota omille opiskelijoilleen mahdollisuus pysyä ajan tasalla kaupungin tapahtumista.

Tämän vuoksi Vantaan Nuorisovaltuusto esittää, että Vantaan kaupunki selvittää mahdollisuudet aloitteen mukaisiin toimenpiteisiin ja mahdollistaa Vantaan Sanomien ilmaisen tarjonnan kaikille vantaalaisille oppilaille ja opiskelijoille.

15

Muut esille tulevat asiat ja kokouksen päättäminen

Nuorisovaltuusto 17.9.2025

Puheenjohtajiston esitys:

Merkitään kokouksen pöytäkirjaan muut esille tulevat asiat ja päätetään kokous.